

Helen Giltrow

DE INFILTRANT

ISBN 978-90-225-6306-9

ISBN 978-94-023-0228-8 (e-boek)

NUR 330

Oorspronkelijke titel: *The Distance*

Vertaling: Jolanda te Lindert

Omslagontwerp: Andrew Smith Company (www.asmithcompany.co.uk) en
Wil Immink Design

Omslagbeeld boven: © Plainpicture | amanaimages

Omslagbeeld onder: © Arcangel Images | Stephen Mulcahey

Zetwerk: Text & Image, Eexterveen

© 2014 White Stack Limited. All rights reserved.

© 2015 voor de Nederlandse taal: Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PROLOOG

Dag 25: zaterdag

Karla

Er zit bloed in mijn haar. Twaalf uur later, en ik heb nog steeds bloed in mijn haar.

‘Gaat het?’ De geüniformeerde bewaakster bij de deur kijkt via de spiegel boven de wastafel naar mijn gezicht. Dat is tegen de regels: ze heeft opdracht niet met me te praten. Misschien denkt ze dat ik ga flauwvallen.

Gisteravond hebben ze mijn jas afgepakt: de stof was doorweekt met bloed. Er zat ook bloed op mijn gezicht, en op mijn handen, het was zelfs in mijn nagelranden gekropen. De arts die me onderzocht, had het meeste weggehaald voordat hij zei dat ik kon worden verhoord. Zodra het kon en zonder op de pijn te letten heb ik zelf de rest schoongeboend tot mijn huid helemaal rood was.

Niemand had iets over mijn haar gezegd.

Ik raak het aan met mijn goede hand. Een bruinachtige klont plakt de slierten aan elkaar. Had ik maar een schaar, dan zou ik het eruit knippen.

Niet aan denken. Niet doen.

Het is tien uur op een zaterdagochtend. Dat zegt mijn horloge, zonder dat had ik het zelfs niet kunnen raden. De laatste keer dat ik sliep, een paar gebroken uurtjes, was donderdagnacht. Donderdag... Toen hadden we een plan. Ik was opgehouden mezelf wijs te maken dat ik de situatie onder controle had, maar we hadden in elk geval wel een plan. We zagen nog een uitweg uit dit alles.

Nu ben ik alleen en sta ik in het toilet van een politiebureau aan mijn haar te trekken, terwijl ik probeer de knoop in mijn maag te negeren, me te beheersen, me aan mijn verhaal te houden. Hoe vaak heb ik deze situatie in gedachten al gerepeteerd? Maar het lijkt niet op wat ik had verwacht.

Mijn hele volwassen leven heb ik gewijd aan het najagen van informatie, aan het analyseren van patronen, aan data en kille feiten. Dit is gewoon een

ander feit, ja toch? En zo zal ik hierdoorheen komen, zo zal ik professioneel blijven, afstandelijk.

Maar het doet pijn. Ik had nooit verwacht dat het zo veel pijn zou doen.

De bewaakster kijkt nog steeds naar mijn gezicht.

'Het gaat wel,' zeg ik. 'Echt, dank u.' Ik probeer tegen haar te glimlachen, via de spiegel, maar mijn gezicht is grimmig en doods.

Haar blik glijdt weg. 'We moeten maar teruggaan,' zegt ze.

Op de tafel in de verhoorkamer staat mijn plastic bekertje koffie. Die is koud en er zit een groenachtig witte laag schuim op. Mijn maag draait zich om en ik schuif het bekertje van me af.

De agente vraagt meteen: 'Zal ik een nieuwe voor u halen?'

'Nee...' Te kortaf, ze probeert alleen maar aardig te zijn. Ik probeer het weer. 'Nee hoor, dank u wel.'

Ze pakt het bekertje en loopt het vertrek uit. Ze doet de deur achter zich dicht.

Ik hoor stemmen in de gang, dan stilte. Ik ben alleen.

Het liefst zou ik nu mijn hoofd op het tafelblad leggen en huilen. Maar ze kunnen elk moment terug zijn met hun vragen. *Nog één keer, Charlotte, vanaf het begin.* Wat heb ik gezien? Wat heb ik gehoord? Ze checken de details vanuit verschillende invalshoeken, op zoek naar een stukje dat niet past. Omdat ze heel zeker moeten weten hoeveel ik weet, of hoe weinig.

Dus zal ik opnieuw beginnen, vanaf hun begin, het begin waardoor het verhaal duidelijk en begrijpelijk is, en mijn rol erin volkomen onschuldig. Maar er zijn meer manieren om het verhaal te beginnen...

Acht jaar geleden: een onbekende in een pakhuis terwijl er een felle lamp in zijn gezicht schijnt, een onbekende die bang had moeten zijn, en dat niet was.

Of op 8 december, iets meer dan een jaar geleden: een vrouw in een donkere jas die door een hal liep, met een ondoorgroendelijke uitdrukking op haar gezicht.

Of op een woensdag in januari, nog geen vier weken geleden, toen Simon Johanssen me vond en ik voor het eerst iets hoorde over deze onmogelijke klus.

DEEL 1

Dag 1: woensdag – Dag 2: donderdag

Karla

Ik heb altijd geweten dat het verleden me zou kunnen achtervolgen, ondanks al mijn voorzorgsmaatregelen, de valse sporen, de verzonnen verhalen en al het andere wat ik heb gedaan om mezelf ervan te distantiëren.

Maar niet zo.

Het gebeurt als ik tijdens de pauze in het gedrang van een bar in het Royal Opera House sta. Ik luister beleefd naar een gezette bankier die uitweidt over de juiste uitvoering van de laatste akte van *Götterdämmerung*. Ik kijk op en in die seconde schuren mijn twee levens – levens die ik met zo veel zorg gescheiden probeer te houden – als aardplaten langs elkaar heen. Ik heb het gevoel dat de zaal begint te schudden.

Hij staat bij een groep mensen, vlakbij maar iets apart. Hij hoort niet bij hen, maar je zou kunnen denken dat dat wel zo is. Door zijn mooie pak, zijn stropdas, het glas champagne losjes in zijn rechterhand, zelfs door zijn kapsel en zijn houding, lijkt het alsof hij hier thuishoort. Alleen ik weet dat dit niet het geval is.

Twee jaar. Twee jaar, en slechts één reden dat hij hier kan zijn. Hij is hier voor mij.

Eén hartslag – ik slik mijn schrik weg en draai me weer naar mijn gesprekspartner toe, glimlach en geef de juiste reactie. Maar vanuit mijn ooghoeken blijf ik naar hem kijken. Ik moet hem in de gaten houden, alsof hij een onvoorspelbaar dier is, potentieel gevaarlijk. Ik wil me omdraaien en naar hem kijken. Maar op dit moment ben ik Charlotte Alton – de beleefde, rijke, passieve Charlotte Alton – en zij kent de man die ik net heb gezien nadrukkelijk niet. In plaats daarvan moet ik een ander plekje zoeken, zodat ik de menigte over de schouder van de bankier heen in de gaten kan houden. Maar als ik dat heb gedaan, is hij verdwenen.

Voorzichtig, discreet, scan ik het vertrek.

De voorstelling is uitverkocht en de bar – de grootste bar in het operagebouw, een gigantisch victoriaans aandoende serre onder een hoog gewelfd dak – is stampvol, de tafels op de noord- en zuidbalkons zitten vol, mensen staan rondom de ronde koperen toonbank van het centrale buffet. Te veel mannen in een donker pak die hem zouden kunnen zijn, maar hem niet zijn. Een muur vol golvende spiegels, die de ruimte twee keer zo groot maken en het ingewikkelde gietijzeren kozijn van het enorme gewelfde raam weerspiegelen, verandert de menigte in een meute. Hij en de weerspiegeling zijn erin versmolten. Boven op de spiegelwand lijkt het balkon van de bar een etage hoger te drijven: de mensen die tegen de balustrades geleund staan, lijken op ingesloten tentoonstellingsstukken. Ik kijk omhoog, maar ook daar is hij niet.

Maar hij is hier ergens, en hij heeft me gevonden. Natuurlijk heeft hij me gevonden. *En wiens schuld is dat?*

De vijfminutenbel gaat. Om me heen worden glazen leeggedronken. ‘Geef mij je glas maar.’ De bankier neemt mijn glas van me aan. Maar als hij zich omdraait, legt een andere man in ons gezelschap, een oudere advocaat uit de City, een hand op mijn arm. ‘Charlotte, ik hoopte dat ik je nog even kon spreken. Loop je mee?’ Dus loop ik naast hem terwijl we ons in het geduldige geschuifel naar het auditorium mengen. En ik glimlach, probeer me te concentreren, terwijl het bloed pulserend achter mijn ogen klopt.

Ook al zoek ik hem, toch zie ik hem pas als hij vlak naast me is. Hij kijkt niet naar me, maar zijn hand vindt de mijne. Dan is hij weg, verdwenen in de drukte om me heen.

De advocaat en ik lopen door de gang naar de Grand Tier. De advocaat is bestuurslid van een liefdadigheidsvereniging, er komt een veiling aan, zou ik misschien...? Het ding zit in mijn gesloten hand. Het is plakkerig en warm van het zweet als ik het snel in mijn avondtasje stop terwijl ik me buk om in mijn stoel te gaan zitten.

Het is een heel kleine kerstbal, rood en paars met glitters waarvan een beetje op de huid van mijn handpalm is achtergebleven.

Het licht wordt gedimd. De laatste akte begint. Wagners verhaal van persoonsverwisselingen, verbroken beloftes, verraad en moord stormt naar het einde. Ik krijg er amper iets van mee.

De kerstbal is een boodschap, een vooraf afgesproken teken in een code die jaren geleden gehaast is bedacht. Simon Johanssen wil een ontmoeting. Maar niet met de discrete, welopgevoede Charlotte Alton. Johanssen wil een ontmoeting met Karla.

De gemakkelijke smoesjes komen ongevraagd naar boven. *Je bent al maanden niet meer in de buurt van een cliënt geweest. Je bent je routine kwijt. Stuur Craigie. Hij handelt het wel af. Daar betaal je hem voor.* Het is een zinloze discussie. Ik ga toch wel.

De kleine uurtjes van de volgende ochtend. De kou prikt als zandkorrels in de ogen.

Langs de hoofdweg in dit deel van Oost-Londen staan kantoorgebouwen met glazen gevels en nieuwbouwpanden van licht-industriële bedrijven, en in de verte glanzen de torens van Docklands – waar mijn appartementengebouw staat – als iets uit een sprookje. Maar hier beneden zijn ze onzichtbaar, hier is het een totaal andere wereld: langs de straat staat een uitgebrand busje op zijn assen en de goten liggen boordevol afval.

Een amusementsbedrijf gebruikt deze locatie voor opslag: haveloze kermiss attracties, kitscherige straatversiering, en kapotte machines staan kris-kras op het terrein als de fossiele overblijfselen van prehistorische dieren – een gigantische versteende octopus met zijn tentakels eromheen gevouwen, een stuk spoorrails als de gebogen ruggengraat van een tyrannosaurus. De gangen in het pakhuis worden zwak verlicht door de neonverlichting, de lampen beschijnen een kapot botsautootje met de verticale stang er nog in, een geschilderd bord met de woorden *ULTIEME OPWINDING*.

Het is januari, ik ben hier twintig minuten en ik heb het koud. Misschien valt het me daardoor niet op.

Geen beweging. Beweging zou me zijn opgevallen. Hij is er gewoon, in het halfduister, en kijkt naar me.

‘Het spijt me,’ zegt hij, maar toch hap ik naar adem.

Het is net alsof hij hier de hele tijd al is, tussen de grijnzende plastic kerstmannen, de in elkaar gevouwen Chinese nieuwjaarsdraken, en alleen doordat ik mijn ogen iets anders focuste werd hij zichtbaar. Alsof hij beetje bij beetje werd ontwikkeld, als gras dat groeit of een stoflaagje dat zich vormt: de schaduwen verdikken zich tot een menselijke vorm.

Hij is achtendertig, ruim 1 meter 82 en tenger, met de pezige spiermassa van een marathonloper. Het fraaie pak is verdwenen. Hij heeft zich nu opvallend gekleed, anoniem, zijn polshorloge een massaproduct. Zijn knokkels zijn opvallend en zitten vol littekens.

Zoals altijd valt zijn roerloosheid me op.

‘Ik wilde zeker weten dat we alleen waren,’ zegt hij. Zijn stem is rustig, beleefd. Alleen de vlakke noordelijke klinkers verraden zijn afkomst, meer niet.

Het is twee jaar geleden dat we elkaar zagen. Fielding kon me niet vertellen waar hij naartoe was gegaan. Het spoor dat hij had achtergelaten, liep dood in Amsterdam. Een paar geruchten daarna leidden tot niets. Ik dacht al bijna dat hij dood was. Maar nu is hij hier.

Dus waarom nu, na al die tijd? Waarom is hij me nu komen opzoeken?

In plaats daarvan vraag ik: ‘Heb je het nummer niet gebeld?’ Mijn stem klinkt rustig.

Hij zegt: ‘Ik kende de man die de telefoon opnam niet.’

‘Hij werkt voor me. Hij is betrouwbaar.’

Hij knikt, maar zijn blik dwaalt opzij, langs me heen.

‘Twee jaar,’ zeg ik. ‘Ik dacht dat we je kwijt waren.’

‘Ik hield me gedeisd.’

‘Om een bepaalde reden?’

Hij haalt zijn schouders op.

Wat wil hij? Tot twee jaar terug betekende een ontmoeting zoals deze dat hij gewoon een identiteitsbewijs nodig had, of informatie over een klus. Daar gingen de mensen voor naar Karla. Voor het ongeautoriseerd verkrijgen van gegevens, door omkoperij, chantage, hacken of ordinaire fysieke diefstal. Of voor de opzettelijke vernietiging van andere gegevens die, als dat niet gebeurde, van nut konden zijn voor de politie. Of voor een valse identiteit, of de vernietiging daarvan.

Dat kan het dus niet zijn, niet na twee jaar stilte. Maar misschien zit hij ook niet meer in dat wereldje, misschien is hij niet langer de man die...

‘Vertel me iets over het Programma,’ zegt hij.

De stilte duurt één seconde langer, meer niet. Maar ik heb mezelf te lang en te goed getraind, dus verder is er niets.

Je zou het een gevangenis kunnen noemen, maar het lijkt niet op een bestaande gevangenis, op de muur en het prikkeldraad na.

Toen Johanssen twee jaar geleden vertrok bestond het niet. Het ontstond pas na de gevangenisopstanden. En die kwamen na de recessie, en de misdaadgolf, en de overvolle gevangenissen, en de bezuinigingen... Vijfduizend gevangenen uit de uitpuilende gevangenissen werden gedumpt en overgedragen aan een particuliere beveiligingsfirma om – tijdelijk – te worden gehuisvest in een buitenwijk, in een paar vervallen straten die, net toen de economie in elkaar stortte, waren ontruimd voor nieuwbouw. Een noodoplossing, dat zeker, maar een noodoplossing die jaren kon duren en dus plakten ze er een Amerikaans klinkende naam op, *The Program*, en bouwden een website waarop de theorie achter deze verhuizing werd opgehemeld.